JYX JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Laine, Antti

Title: Suomalainen urheilujournalismi tutkimuskohteena

Year: 2023

Version: Published version

Copyright: © Tampereen dosenttiyhdistys

Rights: In Copyright

Rights url: http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/?language=en

Please cite the original version:

Laine, A. Suomalainen urheilujournalismi tutkimuskohteena . In R. Juuti, A. Aspatwar, J. Björkman, M. Bärlund, P. Juuti, M. Nikunen, J. Parviainen, & T. Pessi (Eds.), Dosentit : yliopiston merkittävä voimavara (pp. 23-33). Tampereen dosenttiyhdistys. Tampereen dosenttiyhdistyksen julkaisuja, 4. https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-03-2884-9

Suomalainen urheilujournalismi tutkimuskohteena

***Antti Laine**, journalistiikan dosentti (Tampereen yliopisto), yliopistotutkija (JYU)*

Journalismin sisällä on erilaisia alakulttuureita eli journalismin lajeja, joista kullakin on ominaispiirteitä. Yksi journalismin lajeista on urheilujournalismi, mikä on pelkistetyn määritelmän mukaisesti urheiluaiheista journalismia. Urheilujournalismi on eräänlainen journalismin hybridi, jossa useiden muiden journalismin lajien käytänteet sulautuvat yhteen. Se on sekoitus muun muassa uutis-, talous-, tiede-, kulttuuri- ja viihdejournalismia.

Tässä artikkelissa tarkastellaan urheilujournalismia tutkimuskohteena. Taustaksi avataan lyhyesti urheilumedian merkitystä urheilukulttuurissa, jotta hahmottuu viitekehys, jossa urheilujournalismia tuotetaan ja kulutetaan. Tämän jälkeen käsitellään urheilujournalismiin tutkimus- ja ammattikirjallisuudessa liitettyjä ominaispiirteitä, mikä avaa latua urheilujournalismin tyypillisiin tutkimuskohteisiin tutustumiselle. Artikkeli pohjautuu vuoden 2023 helmikuussa julkaistuun Suomalaisen urheilujournalismin bibliografiaan.

Median merkitys urheilukulttuurissa

Urheilu on suosituimpia globaalin viihdeteollisuuden ja populaarikulttuurin alueita. Stadionit täyttyvät ja mediayleisöt kerääntyvät vastaanottimien äärelle, minkä seurauksena urheiluilmiöistä raportoivaa journalismia kulutetaan runsaasti. (Laine 2023a.) Kotimaiseksi esimerkiksi soveltuu se, että lähimmäksi vuoden katsotuimman tv-ohjelman, Linnan juhlien, huimia katsojalukuja pääsevät vuosittain suosituimmat urheiluohjelmat, vuonna 2022 miesten jääkiekon ja jalkapallon MM- sekä Pekingin talviolympiakisalähetykset (ks. Finnpanel 2022).

Media on välttämätön osatekijä julkisuus-markkinallisessa huippu-urheilussa. Vasta media tekee urheilusta tuotteen, jonka mahdollistamaa näkyvyyttä sponsorit tavoittelevat. Urheilutuote, media ja markkinat muodostavat tiiviin kolmiyhteyden, joka vaikuttaa myös urheilujournalismiin. (Ks. Itkonen ym. 2008, 9–11, 69.) Esimerkiksi jääkiekon miesten Liigasta on kehittynyt Suomessa mediaurheilun aikaan soveltuva, viihteellinen ja kaupallisesti kiinnostava, modernin huippu-urheilun tuote. Sen medianäkyvyys on laajaa, mikä vetää puoleensa sponsoreita ja mahdollistaa ammattiurheilun. Liigan mediaoikeuksista maksetaan suuria summia, mikä lyö leimansa oikeudenhaltijan lähetyksiin. Monille kaupallisille toimijoille

urheilutapahtumien lähetysoikeudet ovat asiakkaiden sisäänheittotuotteita ja myös julkisen palvelun Yleisradio tunnistaa urheilun merkityksen kuluttajien huomiosta kamppailtaessa. Urheilujournalismin tutkijoiden on syytä olla perillä tästä kontekstista ja sen toimijoihin vaikuttavista tekijöistä.

Urheilujournalismin ominaispiirteet

Urheilujournalismin ominaispiirteet hahmottuvat, kun tarkastellaan sitä, millaisia määreitä alan lähdekirjallisuudessa on liitetty urheilujournalismin urheiluun ja journalismiin (ks. Koljonen 2000, 4–5). Kuviossa 1 esitetään tiivistys urheilujournalismin urheilusta ja avataan alan journalistisia ominaispiirteitä.

URHEILUJOURNALISMIN URHEILU ON...

NATIONALISTISTA JA ETNOSENTRISTÄ.

Aihevalinnoissa ja tarkastelussa korostuvat kansallismielisyys ja ”omien” urheilijoiden seuraaminen.

MASKULIINISTA.

Miesten osuudet ovat naisia suurempia niin urheilujournalismin kohteina, tuottajina kuin kuluttajinakin. Sukupuolten väliset erot ovat kaventuneet, mutta edelleenkin urheilumediassa on alueita, joissa naisten asema on voimakkaasti miehille alisteinen. Esimerkiksi soveltuu naisten joukkuepalloilulajien medianäkyvyys.

VIIHTEELLISTÄ, KAUPALLISTA JA MEDIOITUNUTTA.

Esimerkiksi Suomessa jääkiekon miesten kansallinen pääsarja, Liiga, on viihteellinen urheilutuote, jolle sponsorit ja media ovat välttämättömiä tuotannon osatekijöitä.

TULOKSIIN JA MENESTYJIIN KESKITTYVÄÄ.

Huippu-urheilussa numerot määrittävät paremmuutta ja urheilujournalismin keskiössä ovat menestyjät. Eniten arvotetaan kansainvälistä menestystä, mikä mahdollistaa myös pienempien lajien medianäkyvyyden.

HUIPPU-URHEILUORIENTOITUNUTTA, KAAVAMAISTA JA VALTALAJEIHIN KESKITTYVÄÄ.

Uutisointi pyörii yleisökysyntää seuraten pääosin samojen urheilutapahtumien ja -sarjojen ympärillä. Laaja-alaisen liikunnan ja pienenpien lajien osuus uutisoinnista on vähäinen.

KANSALLISET PERINTEET HUOMIOIVAA.

Esimerkiksi yleisurheilun asema on pysynyt melko vakaana, vaikka harrastajamäärät ovat pudonneet ja suomalaisurheilijoiden kansainvälinen menestys hiipunut.

TELEVISIOVIIHTEEKSI SOVELTUVAA.

Urheilujournalismi keskittyy lajeihin, jotka soveltuvat televisioviihteeksi. Tämä koskee koko urheilujournalismin kenttää, sillä muut viestintävälineet uutisoivat television katsotuimmista urheilutapahtumista.

HENKILÖKESKEISTÄ JA HENKILÖIDEN VÄLISTÄ.

Media seuraa urheilijoita ja muita urheilutoimijoita luoden urheilutapahtumien sankarit ja konnat.

Kuvio 1. Urheilujournalismin urheiluun liitettyjä määreitä (Laine 2023a).

Suuren suosion ja viihteelliseen luonteensa myötä urheilujournalismiin on kohdistettu paljon kritiikkiä. Urheilutoimittajia on perinteisesti arvosteltu siitä, etteivät he harjoita tutkivaa journalismia tai pohdi urheiluilmiöiden yhteiskunnallisia yhteyksiä. Uutisoinnin on todettu rajautuvan kapea-alaisesti huippu-urheiluyhteisöllisten kehysten sisälle. Superlatiivien sarjatulella urheilusuorituksia hehkuttelevien toimittajien on tulkittu liioittelevan ja dramatisoinnin pursuavan yli. (Laine 2023a.) On sanottu, että mikäli journalismi olisi tavaratalo, urheilujournalismi olisi sen leluosasto (ks. esim. Cassidy 2017, 534–537).

Kritiikin juuret paikannetaan alan syntyhistoriaan. Varhaisimmat urheilutoimittajat nousivat urheiluliikkeen sisältä, käytännön työ toimi alan korkeakouluna ja toimittajat olivat kohteensa edessä kontillaan. Tällaisen urheilupaatoksen ajat ovat kuitenkin kaukana takana. Urheilutoimittajat ovat ottaneet etäisyyttä raportoinnin kohteeseen ja nykyisin iso osa heistä työskentelee journalisteina siinä missä muidenkin alojen toimittajat. Esimerkiksi urheilun vilppi- ja häirintätapaukset sekä muut väärinkäytökset raportoidaan näkyvästi – ennen kaikkea, jos ne antavat aihetta skuuppeihin tai massoja kiinnostaviin puheenaiheisiin. Myös urheilutapahtumien ihmisoikeus- ja ympäristökysymyksiä tarkastellaan aiempaa kriittisemmin. Samalla urheilujournalismin laatu on parantunut merkittävästi, vaikka kiire ja resurssien supistuminen sitä vastavuoroisesti nakertavatkin. (Laine 2023a; ks. myös Laine 2023b.)

Toisaalta perinteinen kritiikki on palannut siinä mielessä juurilleen, että monet urheilutoimittajat operoivat nykyisin osana mediaurheilun tuotantokoneistoa (Laine 2023a). Mediatuotannon omistus vaikuttaa mediaesitysten sisältöihin, siis siihen, millaiset aiheet, diskurssit ja representaatiot pääsevät kiertämään julkisuudessa (Kolamo 2018). Kun esimerkiksi televisioyhtiö maksaa miljoonia tietyn urheilutapahtuman lähetysoikeuksista, raamittaa se väistämättä toimittajien työnkuvaa. Urheilusuorituksia on soveliasta kritisoida, mutta ei mielellään itse tuotetta. Lehdistössä ja Ylessä työskentelevillä toimittajilla on vapausasteita enemmän, mutta niidenkin toimituksissa monien työ on rutiininomaista raportointia rajallisten resurssien puristuksissa. Klikeillä mittaroitu tai muilla perustein määritelty yleisökiinnostus ohjaa aihevalintaa, työtapoja ja juttujen sisältöjä. (Laine 2023a.) Urheiluyhteisöllisten kehysten ulkopuolelle kurotetaan harvoin ja tutkiva journalismi on vähäistä (ks. Laine & Turtiainen 2018). Iso osa lehtien urheilujournalismista on edelleen tulos- ja tapahtumauutisointia sekä henkilöhaastatteluja kuvineen (Pänkäkäinen 2020).

Urheilujournalismin tutkimus lisääntynyt merkittävästi

Suomalaisen urheilujournalismin tutkimusperinnettä luonnehdittiin vielä 1990-luvun lopulla vähäiseksi ja vaatimattomaksi sekä ohueksi ja heikoksi. Urheilujournalismin todettiin olevan tuttua, mutta tutkimuksellisesti tuntematonta. Koettiin, että viihteellisyyden takia urheilujournalismi on kuluttajien keskuudessa suosittua, mutta samalla syy siihen, ettei se noussut korkealle tutkijoiden priorisoidessa kiinnostuksen kohteitaan. Tilanne kuitenkin muuttui Lahden vuoden 2001 pohjoismaisten hiihtolajien MM-kilpailujen dopingskandaalin jälkipyykkiä pestessä: rumpuun joutuivat myös urheilutoimittajat ja samalla urheilujournalismi vaikutti legitimoituvan tärkeäksi tutkimusalueeksi. (Ks. Laine 2011, 30–36.) Sen jälkeen tutkimusten määrä on lisääntynyt merkittävästi ja aihekirjo monipuolistunut selvästi.

Nykyisin suomalaista urheilujournalismia käsittelevää tutkimustietoa on jo tarjolla melko runsaasti. Toisaalta tieto oli pitkään sangen sirpaleista ja sen kokonaiskuva hankalasti hahmotettavissa. Jyväskylän yliopiston tutkijoiden toimesta on julkaistu tiedon kokoamiseksi kaikille avoin, suomalaista urheilujournalismia käsittelevä ja alan kirjalliset julkaisut kokoava, vertaisarvioitu verkkojulkaisu. *Suomalaisen urheilujournalismin bibliografia* -sivustolla (https://urheilujournalismi.jyu.fi/) esitellään muun muassa urheilujournalismin ominaispiirteitä ja keskeisiä käsitteitä sekä suomalaisen urheilujournalismin historiaa ja sitä luotaavia tutkimusteemoja. Sivustosta on pyritty laatimaan helppokäyttöinen ja yleistajuisine teksteineen sekä kuvituksineen populaari. Ytimenä on vuosittain päivitettävä bibliografia, joka sisältää tällä hetkellä vuoden 2022 loppuun mennessä ilmestyneet suomalaista urheilujournalismia käsittelevät kirjalliset julkaisut. Ne on teemoiteltu aiheittain, tyypitelty julkaisuittain ja lisäksi bibliografia mahdollistaa hakutoiminnot. (Laine & Särkivuori 2023a.)

Kuva 1. Suomalaisen urheilujournalismin bibliografia -verkkojulkaisu sisältää yli sata valokuvaa, joiden kohteina on muun muassa suomalaisen urheilujournalismin tekijöitä ja tapahtumia historiasta nykypäivään. Yhteen niistä on taltioitu Suomen olympiajoukkueen tiedotustilaisuus Martti Vainion dopingkärystä vuonna 1984 Los Angelesissa. © TAHTO / Urheilumuseo

Suomalaista urheilujournalismia käsitteleviä julkaisuja on koottu bibliografiaan useista eri sähköisistä tietokannoista ja hakupalveluista, aiemmin ilmestyneistä liikunta- ja urheiluaiheisista bibliografioista sekä valikoiduista sähköisten hakupalveluiden katveeseen jäävistä painetuista julkaisuista. Keskeisimmät hakusanat ovat olleet urheilu-alkuisesti journalismi, media, lähetys, kieli, toimittaja ja selostaja erilaisine sijapäätteineen. Tavoitteena on ollut paikantaa kattavasti alaa ja sen tekijöitä tarkastelevat tekstit. Näistä bibliografiaan on sisällytetty ne, joissa käsitellään hakusanoihin liittyviä aiheita yksittäisiä mainintoja laajemmin. Sanomalehtiartikkelit on rajattu tarkastelun ulkopuolelle. Myös urheiluaiheiset radio- ja televisio-ohjelmat,

podcastit sekä muut netistä löytyvät tallenteet on jätetty bibliografiasta pois. (Laine & Särkivuori 2023b.)

Opinnäytteiden rajausperusteena on vähintään pro gradu -taso eli suomalaisissa ammattikorkeakouluissa aiheesta tehtyjä opinnäytteitä ei ole bibliografiaan sisällytetty. Vähintään pro gradu -tasoa olevista opinnäytteistä on kirjattu bibliografiaan aihepiiriin sijoittuvat suomalaisissa korkeakouluissa valmistuneet tutkielmat huolimatta siitä, onko töiden empiirinen aineisto rajautunut kotimaisiin tutkimuskohteisiin. (Laine & Särkivuori 2023b.) Taulukossa 1 esitetään bibliografian sisältämät julkaisut tyypeittäin (tilanne 31.12.2022).

Taulukko 1. Suomalaista urheilujournalismia käsittelevät julkaisut tyypeittäin (Laine & Särkivuori 2023a).

Ammattiyhteisölle suunnatut artikkelit	984
Yleistajuiset artikkelit	535
Pro gradu -tutkielmat	426
Vertaisarvioimattomat tieteelliset artikkelit	129
Ammattiyhteisölle suunnatut teokset	54
Vertaisarvioidut tieteelliset artikkelit	54
Yleistajuiset teokset	22
Väitöskirjat ja lisensiaatintyöt	15
Yhteensä	**2219**

Vuoden 2022 loppuun mennessä Suomessa oli valmistunut noin 2200 bibliografian rajauksen mukaista suomalaista urheilujournalismia käsittelevää julkaisua. Niistä runsaat 400 on luettavissa verkossa. Alaa käsitteleviä väitöskirjoja on valmistunut 11, lisensiaatintöitä neljä, vertaisarvioituja tutkimusartikkeleita runsaat 50, vertaisarvioimattomia tieteellisiä artikkeleita pitkälti toista sataa ja pro graduja yli 400. Ammattiyhteisölle suunnattuja artikkeleita on julkaistu noin tuhat ja muita yleistajuisia artikkeleita runsaat 500. Tieteellisten julkaisujen osuus kaikesta aineistosta oli vuoden 2022 lopussa ilman graduja yhdeksän prosenttia ja niiden kanssa 28 prosenttia. (Ks. taulukko 1.)

Urheilujournalismin tyypillisimmät tutkimuskohteet

Suomalaisen urheilujournalismin tyypillisimmät tutkimuskohteet hahmottuvat, kun tarkastellaan bibliografian sisältämiä tieteellisiä julkaisuja (n=624) teemoittain, gradut mukaan lukien. Teemoittelussa on hyödynnet-

ty aikaisempaa tutkimustietoa urheilujournalismin tyypillisimmistä tutkimuskohteista (esim. sukupuolirepresentaatiot), mutta pääosin analyysi on tehty aineistolähtöisesti. Niiltä osin, kun luokituksia ei ole ollut teoriasidonnaisesti valmiina, aineistoa on ryhmitelty alaluokkiin. Tämän jälkeen luokituksia on pelkistetty ja yhdistetty. Pää- ja alateemat ovat siten muodostuneet vaiheittain edenneen analyysin lopputuloksena. (Laine & Särkivuori 2023c.)

Taulukossa 2 esitetään bibliografian sisältämien tieteellisten julkaisujen jäsentyminen pää- ja alateemoihin. Tämän jälkeen avataan, bibliografian teemoitteluosioon (Laine & Särkivuori 2023c) pohjautuen, teemojen sisältöjä tiivistetysti. Pääteemoja on kahdeksan ja ne jakautuvat kahdesta neljään alateemaan. Teemat on muodostettu koko aineisto (n=2219) eli myös populaarit julkaisut huomioiden. Tarkastelun rajautuessa tieteellisiin julkaisuihin jotkut alaluokat jäävät varsin pieniksi.

Taulukko 2. Suomalaista urheilujournalismia käsittelevät tieteelliset julkaisut (n=624) teemoittain (Laine & Särkivuori 2023a).

Urheilujournalismi ihmis- ja mielikuvien luojana	**160**	**Urheilutoimittajat ja heidän työnsä**	**33**
Sukupuolirepresentaatiot	71	Urheilutoimittajien työnkuva	18
Identiteettien ja imagojen tuottaminen	70	Urheilukuvaus ja kuva-analyysit	9
Suomi–Ruotsi vertailut	14	Naiset urheilutoimittajina	5
Vammaisurheilun representaatiot	5	Urheilutoimittajat	1
Urheilukieli ja -selostukset	**146**	**Urheilulähetykset ja niiden kuluttajat**	**59**
Urheilujournalismin kieli	107	Urheilulähetysten kuluttajat	25
Urheiluselostukset	32	Urheilu televisiossa, radiossa ja suoratoistopalveluissa	22
Urheiluselostajat	7	Urheilun lähetysoikeudet	12
Urheilujournalismin pelikentällä	**67**	**Urheilujournalismin historia ja kirja-arvostelut**	**37**
Urheilujournalismin asema ja ominaispiirteet	34	Urheilujournalismin historia	33
Urheilujournalismi ja urheilun toimijat	33	Kirja-arvostelut	4
Urheilun sankarit ja konnat	**78**	**Urheilulehdistö**	**44**
Doping ja muut moraalikysymykset	42	Urheilu päivälehdissä	30
Urheilusankaruus ja myytit	36	Urheilun erikoislehdistö	14

Urheilujournalismi ihmis- ja mielikuvien luojana teeman julkaisuissa tarkastellaan erilaisten narratiivien luomista urheilumediassa, olipa kohteena vaikkapa yksittäiset urheilijat tai nationalistiset kertomukset. Erityisesti kielitieteissä on oltu kiinnostuneita urheilun metaforista – ja toisaalta yhteiskuntatieteissä motiiveista käyttää näitä metaforia. Teemaan sijoittuvien julkaisujen yhdistävänä tekijä on pohdinta siitä, millaista kuvaa urheilujournalismi maalaa tarkastelun kohteena olevasta ilmiöstä ja miksi.

Urheilukieli on usein tunnepitoista ja dramatisoivasti liioittelevaa. Sitä tuottavat urheilutoimittajat, -selostajat ja -kommentaattorit, jotka tulkitsevat urheilutapahtumien visuaalista kirjoa ja suuntaavat tapahtumien tulkinnallisia kehyksiä. *Urheilukieli ja -selostukset* ovat jo vuosikymmenten ajan kiinnostaneet ennen kaikkea kielitieteiden graduntekijöitä, mikä selittää teemaan sijoittuvien julkaisujen suurta kokonaismäärää.

Urheilujournalismin pelikentällä julkaisuissa aihealueena on urheilujournalismin asema ja ominaispiirteet tai urheilujournalismi ja urheilun toimijat. Ensin mainittuun alateemaan jäsentyvissä julkaisuissa tarkastellaan muun muassa sitä, millaista urheilujournalismi on käytännössä ja millaista sen toisaalta toivottaisiin olevan. Jälkimmäiseen alateemaan sijoittuvissa julkaisuissa käsitellään urheilijoiden ja muiden urheilutoimijoiden sekä erilaisten urheiluorganisaatioiden suhteita urheilumedioihin.

Urheilun sankarit ja konnat teksteissä käsitellään urheilusankaruutta ja myyttejä tai dopingia ja muita moraalikysymyksiä. Urheilussa sankaruus ja henkilökultit lienevät korostetummassa asemassa kuin millään muulla populaarikulttuurin alueella. Yksittäiset urheilusankarit nähdään usein koko kansakuntansa edustajina ja ylpeydenaiheina. Urheilijoiden syyllistyessä vilppiin, heistä sen sijaan tulee yksinäisiä konnia, joilta kansakunnan tuki kaikkoaa.

Urheilutoimittajat ja heidän työnsä julkaisuissa keskitytään pääosin urheilutoimittajien ja -toimitusten käytännön työelämään sekä sen muutoksiin. Muutamissa teeman julkaisuissa aiheena on naisten asema urheilutoimittajina, mitä selittää se, että kesti pitkään ennen kuin alalle tuli naistoimittajia – ja edelleenkin ala on miesvaltainen.

Urheilulähetysten ja niitä välittävien viestimien kirjo on nykyisin laaja. *Urheilulähetykset ja niiden kuluttajat* teeman julkaisuissa tarkastellaan sekä lähetysten tekijöitä että niiden kuluttajia. Oman alateemansa muodostavat lähinnä oikeustieteilijöitä kiinnostaneet urheilun lähetysoikeudet.

Urheilulehdistöllä on maassamme mittavat perinteet. Kesti aikansa ennen kuin sanomalehdet alkoivat kirjoittaa urheilusta, minkä myötä urheilun

erikoislehdet ovat muodostaneet perustan suomalaiselle urheilujournalismille. Ne menettivät asteittain asemiansa päivälehdille, mutta molemmilla lehtiryhmillä on merkittävä sijansa suomalaisen urheilujournalismin historiassa – ja bibliografian teksteissä. Lehdistön pitkien perinteiden myötä niitä tarkastelevia töitä löytyy myös teemasta *Urheilujournalismin historia ja kirja arvostelut*. Siihen on sijoitettu julkaisut, joissa tarkastellaan urheilujournalismin ja siihen liittyvien ilmiöiden historiallisia vaiheita.

Urheilujournalismin tutkimukselle tilausta myös jatkossa

Ei ole yhdentekevää, millaista kuvaa urheilujournalismi liikunnasta ja urheilusta välittää. Tutkimukset osoittavat suomalaisten liikkuvan liian vähän, mikä aiheuttaa mittavia kansanterveydellisiä ja -taloudellisia ongelmia. Liikunta- ja urheilukulttuurissa on muiden elämänalueiden tapaan lieveilmiöitä, joita ei voi lakaista maton alle. Rahoitukseen ja kustannuksiin liittyvät kysymykset ovat jatkuvasti ajankohtaisia, sillä merkittävä osuus liikunnan ja urheilun rahoituksesta tulee julkisista varoista.

Mikäli urheilujournalismi keskittyy laajasta liikuntakulttuurista vain huippu-urheiluviihteeseen, joukko olennaisia aiheita jää urheilusivuilta ja -ohjelmista paitsioon. Näin on usein käynytkin, sillä urheilujournalistit eivät ole perinteisesti olleet erityisen kiinnostuneita yhteiskunnallisista urheiluaiheista tai halukkaita harjoittamaan tutkivaa journalismia. Suunta on parantunut, mutta työmaata riittää ja mediatalouden realiteetit asettavat rajoituksia. Selityksiksi on nimittäin esitetty muun muassa se, etteivät yhteiskunnalliset aiheet kiinnosta kuluttajia ja etteivät resurssit riitä epäkohtien tonkimiseen. Toisaalta on myös pohdittu, ettei tällaista ole kunnolla edes yritetty. (Ks. Laine 2023a.)

On tai ei, esimerkit osoittavat, että urheilujournalismin tutkimukselle on tilausta myös jatkossa. Tarvetta lisää se, että digitalisaatio, mediakanavien lisääntyminen ja älylaitteiden sovelluksista pursuava sisältöpaljous ovat muuttaneet urheilujournalismin sisältöjä, käytäntöjä ja toimintaympäristöjä vauhdilla. Kilpailu on kiristynyt ja mediakulttuuri entisestään viihteellistynyt. Samanaikaisesti sukupolvet ja kulutustottumukset vaihtuvat. Tietoa kaivataan lisää ja tilkittäviä tutkimusaukkoja löytyy.

Lähteet

Cassidy, W. P. 2017. Inching away from the toy department: Daily newspaper sports coverage of Jason Collins' and Michael Sam's coming out. Communication & Sport 5(5), 534–553.

Finnpanel 2022. Vuoden katsotuimmat lähetykset kanavittain. Viitattu 15.3.2023: https://www.finnpanel.fi/tulokset/tv/vuosi/topv/2022/

Itkonen, H., Ilmanen, K., Matilainen, P. & Jaskari, L. 2008. Media urheilun tulkkina ja tekijänä. Jyväskylän yliopisto. Liikuntatieteiden laitos. Tutkimuksia 1/2008.

Kolamo, S. 2018. Mediaurheilu – tunnetalouden dynamo. Tampere: Vastapaino.

Koljonen, K. 2000. Asiamiesten selostuksista ammattilaisten analyyseihin. Helsingin Sanomien urheilujournalismi vuosina 1973–1998. Tampereen yliopisto. Tiedotusopin laitos. Julkaisu A 95.

Laine, A. 2011. Urheilujournalismin Suomi–Ruotsi-maaottelu: Vertaileva tutkimus suomalaisten ja ruotsalaisten iltapäivälehtien Ateenan 2004 ja Torinon 2006 olympiauutisoinnista. Väitöskirja. Helsinki: Edita.

Laine, A. 2023a. Urheilujournalismin ominaispiirteet. Julkaistu sivustolla Suomalaisen urheilujournalismin bibliografia. Jyväskylän yliopisto. JYU Studies 2. Viitattu 17.3.2023: https://doi.org/10.17011/jyustudies/2

Laine, A. 2023b. Suomalaisen urheilujournalismin historiasta. Julkaistu sivustolla Suomalaisen urheilujournalismin bibliografia. Jyväskylän yliopisto. JYU Studies 2. Viitattu 17.3.2023: https://doi.org/10.17011/jyustudies/2

Laine, A. & Särkivuori, J. 2023a. Suomalaisen urheilujournalismin bibliografia. Jyväskylän yliopisto. JYU Studies 2. Viitattu 17.3.2023: https://doi.org/10.17011/jyustudies/2

Laine, A. & Särkivuori, J. 2023b. Aineiston keruu ja rajaukset. Julkaistu sivustolla Suomalaisen urheilujournalismin bibliografia. Jyväskylän yliopisto. JYU Studies 2. Viitattu 17.3.2023: https://doi.org/10.17011/jyustudies/2

Laine, A. & Särkivuori, J. 2023c. Teemoittelu. Julkaistu sivustolla Suomalaisen urheilujournalismin bibliografia. Jyväskylän yliopisto. JYU Studies 2. Viitattu 17.3.2023: https://doi.org/10.17011/jyustudies/2

Laine, A. & Turtiainen, R. 2018. Urheilujournalismi vallan vahtikoirana? Tapauskohtaisessa tarkastelussa huippu-urheilun muutostyötä käsittelevä uutisointi suomalaisissa sanomalehdissä. Media & Viestintä 41(4), 280–301. Viitattu 15.3.2023: https://journal.fi/mediaviestinta/article/view/77461

Pänkäläinen, S. 2021. Urheilujournalismi ja median muutos: Vähemmällä väellä enemmän juttuja useammalle kanavalle. Liikunta & Tiede 58(1), 17–20. Viitattu 15.3.2023: https://www.lts.fi/liikunta-tiede/artikkelit/urheilujournalismi-ja-median-muutos-vahemmalla-vaella-enemman-juttujauseammalle-kanavalle.html